

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce Bc. Z. F., zastoupeného JUDr. Jarmilou Vilímkovou, advokátkou se sídlem Řeznická 3, Praha 1, proti žalovanému řediteli Bezpečnostní informační služby, se sídlem Nárožní 1111/2, Praha 13 – Stodůlky, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 5. června 2012, čj. 64-13/2012-BIS-1,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. června 2012, čj. 64-13/2012-BIS-1, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 12 922 Kč do rukou jeho zástupkyně JUDr. Jarmily Vilímkové, advokátky, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 21. prosince 2011 propustil kancléř Bezpečnostní informační služby žalobce ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), neboť žalobce porušil služební slib zavrženíhodným jednáním, které má znaky trestného činu zpronevěry podle § 206 trestního zákoníku a je způsobilé ohrozit dobrou pověst služebního sboru. Konkrétně si v období let 2006 – 2011 přisvojil část finančních prostředků, které mu byly svěřeny na nákup pohonných hmot do služebních vozidel zde blíže specifikovaných, čímž způsobil na majetku Bezpečnostní informační služby škodu nikoliv nepatrnou.

Žalovaný zamítl žalobcovo odvolání dne 5. června 2012 a rozhodnutí vydané v prvním stupni potvrdil. Zdůraznil, že řízení o propuštění ze služebního poměru a trestní řízení jsou na sobě zcela nezávislé, i když jejich předmětem je stejné jednání. Spis vedený na prvním stupni

neobsahoval podklady, ze kterých služební funkcionář vycházel – tyto podklady se nacházely výhradně v trestním spisu. Služební funkcionář však tuto vadu částečně zhojil dodatečným dodáním podkladů do spisu a odvolací orgán tyto podklady dále doplnil (jednalo se sice o úředně neověřené kopie, ovšem signované všemi třemi členy poradní komise, kteří je pořizovali a o jejich pořízení sepsali protokol). Při posuzování věci žalovaný vycházel z knih provozu, z účtenek za čerpání pohonných hmot, z výpisů ze SMART karty, z výkazů výkonu služby a z úředního záznamu o podaném vysvětlení. Skutkový stav byl v rozhodnutí popsán dosti obecně, proto žalovaný tento popis doplnil v odůvodnění svého rozhodnutí (jednalo se o devět případů vykázaných čerpání pohonných hmot od 22. listopadu 2007 do 14. června 2011). Žalobcovo jednání je jednáním pokračujícím, které je charakteristické shodným předmětem útoku, stejným nebo velmi podobným způsobem provedení a časovou i místní souvislostí. Žalobce během řízení nenavrhoval provedení dalších důkazů, jeho vyjádření a námitky se vztahovaly pouze k vedení spisu.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného namítl žalobce, že správní orgán nesprávně posoudil skutkový stav věci. Všechny skutky, které jsou žalobci kladeny za vinu, s výjimkou skutku ze dne 14. června 2011, jsou podle žalobce promlčeny. Žalobci nebylo sděleno obvinění pro skutky uváděné v napadeném rozhodnutí. Krom toho spis trpěl podstatnými vadami, jak žalobce uvedl ve svém vyjádření poté, co se seznámil se spisem. Žalobce proto navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí vydané v prvním stupni a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech z napadeného rozhodnutí a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta. Služební funkcionář zjistil důvod propuštění dne 26. října 2011 a téhož dne byl žalobce zproštěn výkonu služby. Tento den je rozhodný pro počátek dvouměsíční subjektivní lhůty podle § 42 odst. 4 zákona o služebním poměru. I roční objektivní lhůta byla dodržena, protože ve věci šlo o pokračující jednání.

Dne 7. března 2016 žalobce soudu sdělil, že trestní stíhání v jeho věci bylo zastaveno, a předložil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 30. prosince 2015, sp. zn. 6 T 178/2013. Soud zde uzavřel, že v řízení nelze prokázat, zda a jaká částka byla žalobci svěřena na nákup pohonných hmot; skutek, pro nějž byla podána obžaloba, tedy není trestným činem.

Žaloba je důvodná.

Podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru musí být příslušník propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru.

Pro naplnění těchto podmínek propuštění není nezbytně nutné, aby vytýkané jednání bylo později v trestním řízení označeno za trestný čin; musí mít však znaky trestného činu. Žalobcův poukaz na to, že skutky jsou z hlediska trestního zákoníku promlčeny, tedy míří mimo podstatu věci: ve vztahu k propuštění ze služebního poměru totiž služební funkcionář a po něm správní soud totiž nehodnotí, jestli skutečně šlo o trestný čin, pro nějž bylo možno zahájit a vést trestní stíhání (což by promlčení skutku vylučovalo), ale jestli 1) jednání mělo znaky trestného činu, bylo zavrženíhodné, byl jím porušen služební slib a bylo způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru, a 2) byly splněny podmínky § 42 odst. 4 zákona o služebním poměru, které pro vydání rozhodnutí o propuštění stanoví subjektivní i objektivní lhůtu. Podle tohoto ustanovení musí být rozhodnutí doručeno příslušníkovi do dvou měsíců ode dne, kdy služební funkcionář zjistil důvod propuštění a nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl. To, že by některá z těchto lhůt nebyla dodržena, žalobce

nenamítá a ani obsah správního spisu o tom nesvědčí. Soud k tomu dodává, že žalovaný považoval žalobcovo jednání za jednání pokračující, které by se z pohledu trestněprávní doktríny nemohlo promlčet dříve, než by se promlčel poslední útok (tj. skutek ze dne 14. června 2011); logicky z toho vyvodil, že ani lhůty podle § 42 odst. 4 zákona o služebním poměru nemohly začít běžet dříve, než došlo k jednání ze dne 14. června 2011 a než se žalovaný dozvěděl o tomto jednání (o posledním z řady podobných jednání).

Žalobce dále ve své žalobě jen stručně podotkl, že spis trpěl podstatnými vadami, a odkázal na své vyjádření ve správním řízení. Tento způsob formulace žalobních námitek není v řízení před správním soudem přípustný, už proto, že na žalobcův postoj vyjádřený ve správním řízení a týkající se způsobu, jakým služební funkcionář pracoval s podklady z trestního spisu, reagoval žalovaný v napadeném rozhodnutí konkrétními argumenty. K těmto konkrétním argumentům žalobce nic neuvedl. Soud proto jen konstatuje, že neshledal žádnou z vad podle § 76 odst. 1 písm. b) a c) soudního řádu správního (s.ř.s.) – tj. nedostatečně zjištěný skutkový stav nebo podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem – které by byly důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí z úřední povinnosti.

Soud však při posuzování důvodnosti žaloby musel přihlídnout k předloženému usnesení trestního soudu, kterým bylo zastaveno žalobcovo trestní stíhání pro trestný čin zpronevěry. Podle trestního soudu není stíhaný skutek trestným činem, protože v řízení nebylo prokázáno (a prokázat to ani nelze), zda a jaká částka byla žalobci svěřena na nákup pohonných hmot.

Městský soud při svém hodnocení vycházel ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. září 2015, čj. 10 As 87/2014-65. V tomto rozsudku NSS uvedl, že při přezkumu rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, v němž byl příslušník propuštěn podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, není zprošťující rozsudek vydaný o stejném jednání v trestním řízení vždy a bez dalšího důvodem ke zrušení rozhodnutí o propuštění. K rozsudku vydanému v trestním řízení až po nabytí právní moci rozhodnutí o propuštění přihlíží správní soud pouze tehdy, tvrdí-li žalobce, že soud v trestním řízení vyslovil závěry, které zpochybňují zákonnost posouzení služebního funkcionáře, a tato svá tvrzení odůvodňuje.

Městský soud v souladu se závěry NSS opakuje, že služební funkcionář při propuštění ze služebního poměru z důvodu dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru neposuzuje (a nesmí posuzovat), zda byl spáchán trestný čin. Jeho úvaha se soustředí pouze na to, zda jednání má znaky trestného činu. Rozhodnutí vydané v trestním řízení o tom, že nebyl spáchán trestný čin, není proto bez dalšího způsobilé prokázat nezákonnost rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru z důvodu § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru.

NSS v citované věci posuzoval případ, v němž byl propuštěný příslušník posléze zproštěn obžaloby (rozsudkem trestního soudu vydaným podle § 226 trestního řádu). Zdůraznil, že žádný z důvodů pro zproštění obžaloby není formulován zcela shodně s některou z podmínek ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, tj. zejména že jednání má znaky trestného činu. Je však nutno připustit, že je-li obžalovaný zproštěn obžaloby dle § 226 odst. 1 písm. b) trestního řádu, tj. proto, že skutek označený v žalobním návrhu není trestným činem, je pravděpodobné, že v trestním řízení bylo hodnoceno, zda jednání má znaky trestného činu.

Jestliže podle NSS „tento závěr učinil soud v trestním řízení, jedná se o nejvýše povolany subjekt k posouzení otázek trestního práva. Pro rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru

dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru sice není rozhodnutí soudu o vině v trestním řízení předběžnou otázkou, která musí být zodpovězena a na které rozhodnutí vždy závisí, ale i posouzení uvedené v odůvodnění rozhodnutí, zda jednání, pro které došlo k propuštění ze služebního poměru, naplňuje znaky trestného činu, je vzhledem k autoritě soudu v trestním řízení natolik významné, že musí být k případnému návrhu propuštění příslušníka zváženo v každé fázi jakéhokoliv řízení, v němž je otázka naplnění skutkové podstaty trestného činu relevantní“.

V řízení o propuštění ze služebního poměru tak sice není rozhodující, zda příslušník byl či nebyl odsouzen v trestním řízení, ale k návrhu příslušníka je vždy nutné přihlídnout k závěru trestního soudu ohledně toho, zda jednání naplňovalo znaky skutkové podstaty, či nikoliv.

V nyní projednávané věci nebyl žalobce rozsudkem zproštěn obžaloby, nýbrž bylo jeho trestní stíhání zastaveno podle § 118 odst. 1 písm. c) a § 172 odst. 1 písm. b) trestního řádu. Důvodem zastavení trestního stíhání však bylo to, že stíhaný skutek není trestným činem; i v tomto případě tak trestní soud hodnotil naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu zpronevěry.

Ve věci NSS nebylo rozhodnutí o propuštění příslušníka zrušeno navzdory tomu, že byl v trestním řízení zproštěn obžaloby: zprošťující rozsudek totiž se souhlasem příslušníka neobsahoval odůvodnění. Pouhý fakt, že příslušník předložil takový rozsudek, aniž zároveň tvrdil a dokládal důvody svědčící o tom, že se svým jednáním nedopustil trestného činu, tedy nemohl účinně zpochybnit rozhodnutí služebního funkcionáře, podle nějž mělo jednání příslušníka znaky trestného činu.

V nyní projednávané věci je situace jiná. Z usnesení trestního soudu je zřejmé, že v přípravném řízení vůbec nebylo doloženo (navzdory vrácení věci k došetření), že peníze, jejichž zpronevěra byla žalobci kladena za vinu, mu vůbec byly svěřeny. Evidence, z níž by se dalo zjistit, komu přesně a kdy byla svěřena jaká částka a kdo byl poté oprávněn vykazovat nakládání se svěřenými částkami v knize jízd, byla u Bezpečnostní informační služby vedena nedostatečně a chaoticky.

Kdo si podle § 206 odst. 1 trestního zákona присвоjí cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci. Jednání, jako jedna ze složek objektivní stránky skutkové podstaty, spočívá v tomto případě v присvojení věci, která byla pachateli svěřena. Není-li však postaveno najisto, že věc byla pachateli svěřena, nebyly naplněny znaky skutkové podstaty trestného činu zpronevěry.

Z tohoto důvodu nemůže obstát ani závěr služebního funkcionáře, podle nějž mělo žalobcovo jednání znaky trestného činu. Městský soud proto zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku (3000 Kč) a odměny advokátky za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) po 2100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 7 bodu 5, § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. prosince 2012, a za další úkon právní služby (jednání u soudu) po 3100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. d), § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d)

advokátního tarifu, včetně náhrady hotových výdajů (3 x 300 Kč) podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Žalobcova advokátka je plátkyní daně z přidané hodnoty, a odměna se tak zvyšuje o částku 1722 Kč odpovídající dani, kterou je advokátka povinna odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů. Celkem tedy žalobci náleží (3000 + 7300 + 900 + 1722 =) 12 922 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. dubna 2016

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková